

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0820

<http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6v7>

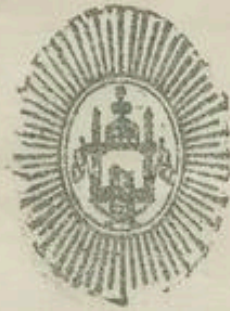
This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

ad10890

نظامنامه

مقیاسات

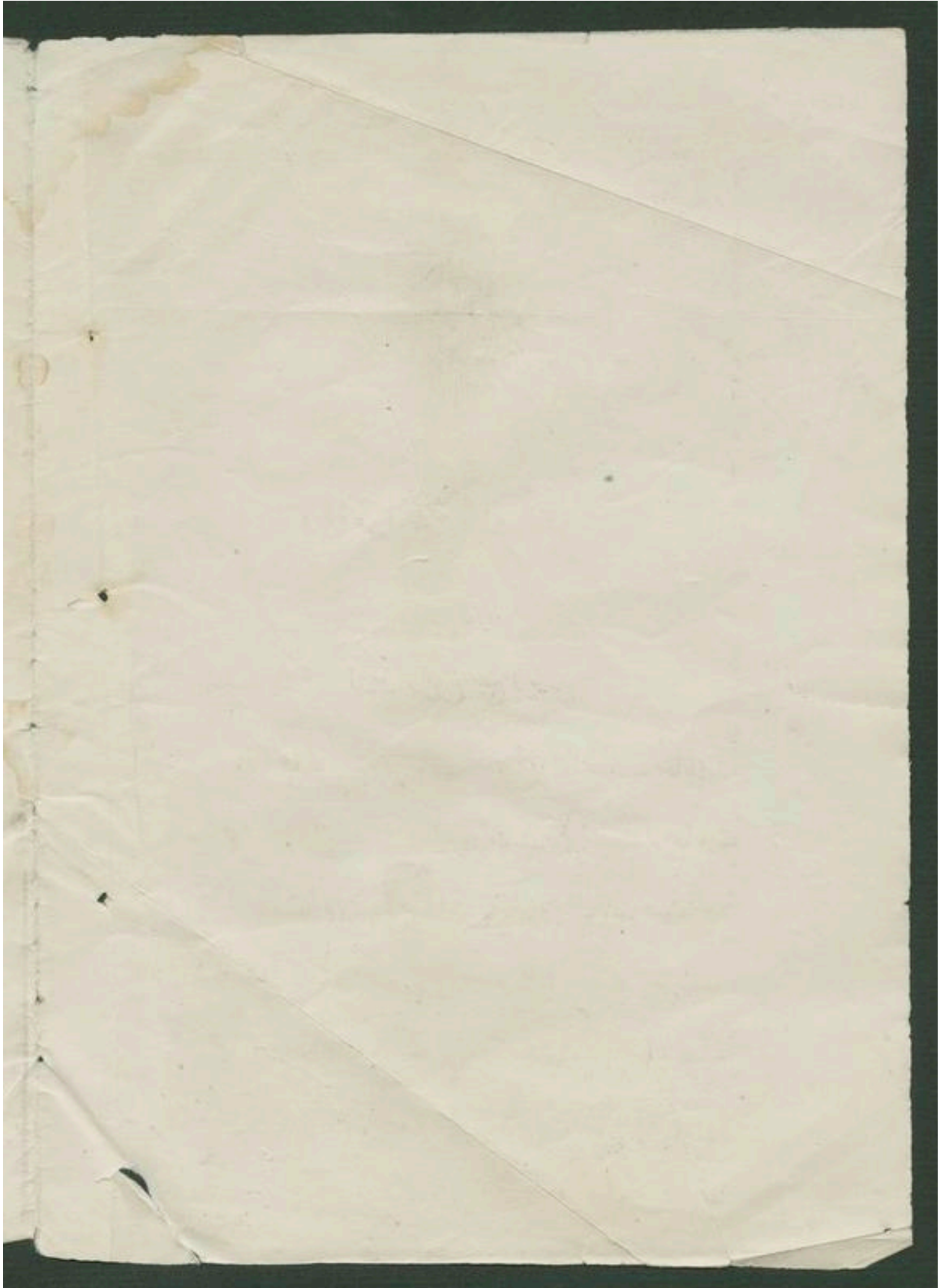
در مطبعه شرکت رفیق طبع زیور پوشید

دارالطبعه کابل

بتاریخ شنبه (۲۵) سنبله ۱۳۰۲

طبع رابع ..... (۲۰۰) جلد

قیمت فی نسخه ..... (۳) پول

نظام نامہ مقیاسات

(تمہید)

از آنجا کہ ہر فرد انسان برائے اجراءے معاملات
و تبادلہ احتیاجات خود بحساب محتاج و چیزے کہ معاملات
و احتیاجات عمومی بذریعہ آن تبادلہ و حساب مے شود،
مسکوکات، اوزان، ذراع است غلباے حساب
بغرض تسہیلات معاملات و نود فہمیدن این حسابات،
اساسی کہ جدیدتر و بہتر برائے مسکوکات، اوزان،
ذراع گذارشتہ اند اصول اشریہ است کہ واحد

کتابت نظام مقیاسات

قیاسی آن به اصول اعشاری اضعاف و مجر اگر دیده هر مقدار
 را که معلوم کردن بخواهند بیک تال اندک فهمیده میشود.
 اما در افغانستان اوزان، ذراع، مسکوکات مختلفه
 درواج داشته به اصول اعشاریه فی بلکه یک اندازه و مقیاس هم
 ندارد و مثلاً یک خردار هشتاد سیر، یک سیر شانزده پاو، و یک
 چهار خردوست که تجزیه و اضعاف آن بدرجات مختلفه میشود
 همچنان ذراع از شانزده گره و هر گره از چهار بار مرکب است و
 نیز وزن و قیمت آن یک مقیاس و اندازه صحیح را عاز نیست که ما
 ازین مشکلات همیشه در تطبیق معاملات خود چه از خارج مینمایم و یا بد
 محلت خود داد و ستد میکنیم متحمل خساره بای بزرگ مادی

و معنوی شده ایم .
 لهذا برآی رفع این صعوبات و حل این مشکلات اصلاح این نواقص
 حسابیه اوزان، ذراع، مسکوکات افغانستان به اصول اعشاریه
 تمویل نموده شد تا سهولت و فریاد این اصول مقبول برآی
 دولت و ملت افغانستان عاید گردد .

فصل اول

ماده

(۱) — مقیاسات مساحت که باسم گز شاه، گز معمار،
 گز جریب، جاری بود به میتر تبدیل شد.
 اضفاف و اجزای متر قرار ذیل است.

(اجزای متر)

دهم میتر	مساویست	دهم حصه متر
صدم میتر	" "	صدم حصه متر
هزارم میتر	" "	هزارم حصه متر

(اضفاف میتر)

لس	متری	" "	۱۰
سل	" "	" "	۱۰۰
زر	" "	" "	۱۰۰۰
لس زر	" "	" "	۱۰۰۰۰

* * *

فصل دوم

(۲) - مقیاس اوزان، نخود، مثقال، خورد، پاد، چهارک،

سیر، خردار بود که همه بگرام تبدیل یافته

(اجزای اضافی گرام بقرار ذیل است)

اجزای گرام:

دبم گرام مساویست به دبم صغیر گرام

صدم " " صدم " " صدم " " صدم " "

هزارم " " هزارم " " هزارم " " هزارم " "

فنا گرام
ضعا گرام:

لس گرام " " ۱۰ گرام

سل " " ۱۰۰ " "

زهر " " ۱۰۰۰ " "

لس زهر " " ۱۰۰۰۰ " "

* *
*

فصل سوم

(۳) — مسکوکات جدید که آینده نخب استیاری و معاملات

بان میشود وزن و قیمت آن بقرار ذیل است :

اول مسکوک طلا	نام	وزن	نخب
الف :	یک امانی	۴ گرام	۲۰ افغانی
ب :	نیم	۳	۱۰
دوم مسکوک نقره	نام	وزن	قیمت
الف :	یک افغانی	لس گرامه	۱۰۰ پول
ب :	نیم	۵	۵۰
ج :	۲۰ پولی	۲	۲۰
سوم مسکوک مسی	نام	وزن	قیمت
الف :	۲ پولی	۴ گرام	۲ پول
ب :	۵	۳	۵
ج :	۱۰	۲	۱۰

۴ — نرخ مسکوکات سابقه نسبت به مسکوکات

جدیده بقرارذیل است که بجز این دولت

و در بین اهالی بهین قیمت داد و ستد میشود

و راجع باشد

۱۱۰ افغانی

یازده روپیه کابلی

۹۱ پول

یک " "

۴۵ پول

یکقران کابلی

۳۰

یکعباسی

۲۲

سه شاهی

۱۵

سناری

۷

یکشاهی

۳

دو پیس

نرخ قران و عباسی و سه شاهگی و سناری

و شاهگی که در فوق معین شده براسه یک یک

دانه است که در بازار براسه خریدار شیار

و ما محتاج خود پول میسازند اگر تعداد آنها زیاد باشد
مثلاً دوازده شاهپگی یا شش سناری و یا چهار
سه شاهپگی و یا سه عباسی گی یا دو قران داشته
باشیم یک روپیه کابلی حساب میکنیم و اگر این تعداد را
که یک روپیه شناخته میشوند بخوابیم پول بسازیم
نود و یک پول چلند خواهد داشت همچنان
از یک روپیه تاده روپیه را اگر پول بسازیم
و یا افغانی حساب کنیم از قرار نود و یک پولی
حساب خواهد شد و اگر یازده روپیه شود بده
افغانی محسوب و تبادل میشود .

* *

*

فصل چهارم اصول الحرات

(۵) بدفاتر رسمی از ابتدا سال ۱۳۰۵ بقدر ممکنه
 تطبیق وزن ذرعه و مسکوکات سابقه در واردات
 و مصارفات دولت باوزان و مقادیر جدید
 میشود اسی آخر سال مذکور اوزان و مقادیر
 سابقه و جدیده حتی الامکان بدفاتر دولت اخل
 باشد در سنه ۱۳۰۶ خواه نخواه در دفاتر دولت
 اوزان و مقادیر مسکوکات سابقه و جدیده تخریر
 شود و بسنه ۱۳۰۷ اگر محاسبین در بهارت خود با
 باوزان و مقادیر جدیده مطمئن باشند وزن
 و ذرعه قدیمه را بالکل از دفاتر محو و وزن متر جدیده
 را در قید قلم بیاورند اگر بعضی کائلاً بهارت
 نداشته باشند تا آخر سال ۱۳۰۶ نیز اذخالی
 اوزان مقادیر جدیده و سابقه بدفاتر رسمی میتوانند

وزن مسکوکات
 در بهارت
 در سنه ۱۳۰۶

(۶) — برائے اجراءے معاملات اہالی از اقسام
 سنگھارے وزن متر ہارے جدیدہ بقدر کفنی
 از طرف دولت ساختہ بہمہ نقاط افغانستان
 تقسیم میشود .

(۷) — سنگھارے وزنی و متر ہارے مرکز پاسے ولایات
 کہ ادارہ بلدیہ موجود باشد بذریعہ امورین بلدیہ
 و دیگر مواضع بواسطہ قوماندان ہارے کو توالی
 تقسیم میشود و پھیمان بکومتی ہارے علاقہ داری ہارے کہ
 وظیفہ کو توالی بہمدہ حکام و علاقہ داران است
 بذریعہ آنہا تقسیم میشود .

(۸) — قیمت سنگھار و متر ہارے جدیدہ در تمامی
 نقاط مملکت افغانستان بیک قیمت عادلانہ
 قرار دادہ میشود کہ قیمت آن از وزارت مالیہ
 معین میشود کسانیکہ قیمت آن را نقد تادیہ نتوانند
 اگلے سہشس ماہ بانہا قسط کردہ خواہد شد .

وزارت اقتصاد و معاشات ...

(۹) — سنگ های وزنی آهنی و چوونی و برنجی و زراع آهنی
 سابقه که نزد اهل ایالت است اگر بواسطه تقسیم اوزان
 جدید میشود بیاورند از آنها بقیمت همان فلز گرفته
 عوض آن از سنگ یا و میترهای جدید بقیمت
 براسه شان داده میشود .

(۱۰) — از مقیاسات مذکوره دیگر اشخاصیکه از طرف حکومت
 مجاز شوند به نمونه مقیاساتیکه از طرف دولت ساخته
 شده نیز بدخل ساخته میتوانند و بهر شان مقیاسات
 که در مراکز ولایات و حکومتی های اعلیٰ موجود است
 مهور کرده بعد اجراء براسه دادد سنده آن
 مقیاسات کرده خواهد شد .

(۱۱) — در دیات و قری که دادد سنده خود را بوزن جدیدی
 از روی سنگ های مهربی دیگر سنگ
 تطبیق داده تا زمانیکه از طرف حکومت سنگ های آهنی
 مهر نشاندار تهیه و توزیع شود بان سنگ های وزن

و معاملة مي تواند شد .
(۱۳) — در مراکز هر گاه خود ايايي از بساط هاسے مذکور براسے

اجرا سے معاملة خود با ساخته بودند موافق قاعده

(۱۴) بازه خواست کرده ميشوند .

(۱۳) — مقيا سايکه در مراکز نائيب الحکومه گي با و حکومتی

با ي اعلی و کلان مهر نشان دولت را نداشتند باشند

از درجه اعمت سبار ساقط گفته ميشوند ما مورين بلديه

و قوماندانها سے کو توالي مواعظت می نمايند که در مرکز

مذکور به مقيا سات بدون مهر و نشان کسی داده ميشوند

اگر مقيا سات وزن ميتر هاسے را که بدون نشان

دولت باشد در انجا با استعمال کنند بر وفق قانون

جزا سے عمومي مجازات عيا بند .

(۱۴) — در مقيا ساتيکه به مهر نشان دولت باشد و يا

ديگر سايکه با که موافق اوزان جديد در قري و با

ميسازند اگر تفاوت ظاهر شود در باره استعمال کنند

آنها مطابق جزاے عمومی مجازات تعزیری اجرا میشود.

(۱۵) — از سنہ ۱۳۰۵ لے آخر ۱۳۰۷ سینگ ہے

وزن و متر جدیدہ در بین ایالی شروع میاید

شروع از سنہ ۱۳۰۸ بالکل اوزان و ذرعہ ہائے سابقہ

متروک میشود و اگر سال ۱۳۰۸ کسی بسنگ ہے

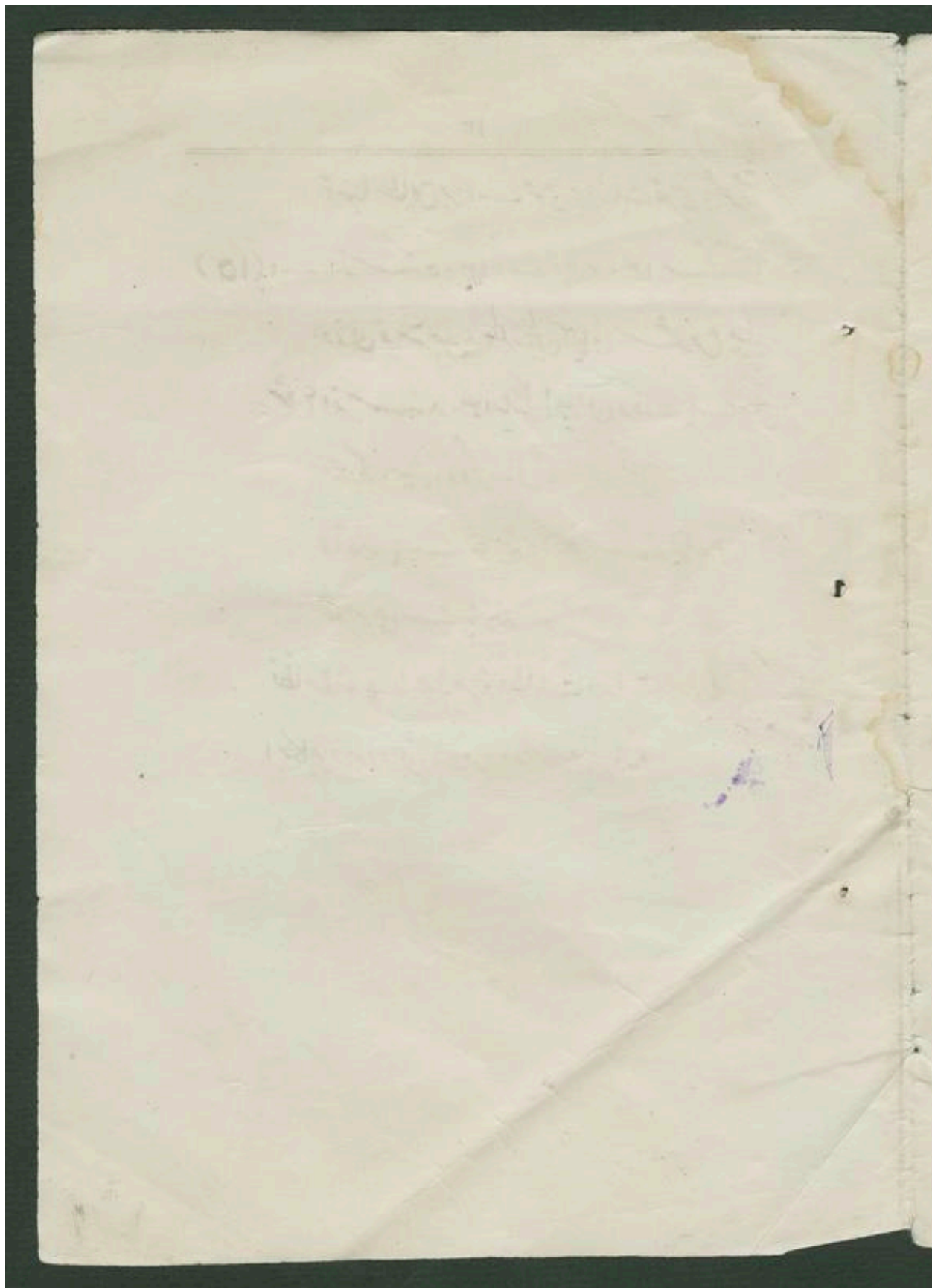
و ذرعہ ہائے سابقہ داد و ستد نماید جزاے

تعزیری سے یا بند .

نظامنامہ ہزارہ زمرہ نظامات دولت منظور و اجرا

احکام و موادش را امر و ارادہ میفرماییم .

وزن و ذرعہ تعزیری

تکلیف نامه
بمقدمه بیاض

1